

Checklist fiscaal echtscheidingsconvenant (ondernemer)

Deze checklist is geschikt voor gehuwden en geregistreerd partners, waarbij (een van) jullie beide ondernemer(s) of directeur(en) grootaandeelhouder is/zijn.

In deze checklist geven wij een aantal belangrijke fiscale en juridische aandachtspunten voor het echtscheidingsconvenant. De aandachtspunten zijn gebaseerd op rechterlijke uitspraken en onze ruime praktijkervaring.

Wij adviseren jullie om de checklist zorgvuldig na te lopen. Met een compleet en juist geformuleerd echtscheidingsconvenant, voorkomen jullie financiële en fiscale tegenvallers voor jullie beiden in de toekomst.

Hebben jullie hulp of advies nodig bij een of meerdere aandachtspunten, dan kunnen jullie uiteraard contact met een van ons opnemen.

Fiscalist:

mr. Sylvie Adolfse-Janssens FFP CFP

 06 - 578 32 573

 sylvie.adolfse@hlab-amsterdam.nl

Mediator en echtscheidingsadvocaat

mr. Sabien Kneepkens vFas

 06 - 242 33 376

 sabien@faazadvocatenkantoor.nl

Woning

- (Hypotheek)rente-aftrek**
Meestal wil degene die in de woning blijft wonen de fiscale (hypotheek)rente-aftrek behouden. Getuige de vele rechterlijke uitspraken op dit vlak is het sterk aan te bevelen om bij een fiscalist te laten controleren of dit juist is gewaarborgd in jullie convenant
- Ongelijke investeringen**
Hebben jullie ongelijke investeringen (onderhoud, verbouwing, aflossing op de eigen woningschuld) in de eigen woning gedaan? Wat spreken jullie hierover af in het convenant?
- Schenking van (groot)ouders of ander familielid**
Heeft een van jullie ooit van (groot)ouders de eenmalig hoge schenking ontvangen ter zake van de eigen woning? Wordt hiermee op de juiste wijze rekening gehouden in jullie convenant?
- Eigen woningfinanciering bij familie**
Stopt de lening van het familielid vanwege jullie echtscheiding? Wat is afgesproken in de leningsovereenkomst?
- Eigen woningfinanciering bij de BV**
Stopt de lening van de BV vanwege jullie echtscheiding? Wat is afgesproken in de leningsovereenkomst? Wellicht is oversluiten naar een bank aan te raden.
- Uitkoop van de ander/overname eigendom woning**
Wanneer een van jullie de ander uitkoopt uit de woning: wat krijgt de ander daarvoor terug? Is de tegenprestatie belast bij de een en aftrekbaar bij de ander? Is het een schenking? Belast of onbelast? Laat je adviseren door een ter zake deskundige.

Startersvrijstelling overdrachtsbelasting (met ingang van 2021)
Ben je meerderjarig en jonger dan 35 jaar? Dan betaal je mogelijk geen overdrachtsbelasting bij aankoop van je nieuwe eigen woning.

Economische eigendom
Een woning kan in het verleden om fiscale redenen door (een van) jullie in economische eigendom zijn verkregen. De juridische eigendom zit dan bij een ander (bijvoorbeeld ouders). Hierdoor kan de woning “fiscaal onzichtbaar” zijn. Vergeet dus niet om de economische eigendom in de vermogensverdeling te betrekken.

Alimentatie

Wettelijk recht op alimentatie?
Gehuwden en geregistreerd partners hebben wettelijk recht op alimentatie. Samenwoners hebben dit recht niet, tenzij hierover afspraken zijn gemaakt in het samenlevingscontract.

Hoe lang heb je recht op alimentatie?
De duur van alimentatie is sinds 1 januari 2020 verkort. Voor die datum was de hoofdregel: maximaal 12 jaar. Dat is niet meer zo. Afwijken van de wettelijke regels is altijd mogelijk. Vraag aan een mediator of echtscheidingsadvocaat waar je wettelijk recht op hebt. Hebben jullie andere afspraken gemaakt? Controleer dan of het fiscaal kloppend is. Als je alimentatie afspreekt als samenwoners heeft dat bijvoorbeeld gevolgen voor de aftrekbaarheid van de alimentatie.

Op welk inkomen baseren jullie de afgesproken alimentatie?
Leg de juiste inkomensgegevens vast en laat de alimentatiebehoefte berekenen door een ter zake deskundige. Zo voorkom je dat je teveel betaalt of afspraken maakt die voor de alimentatieplichtige niet na te komen zijn.

Geen gedoe over de hoogte van de alimentatie na afwikkeling van scheiding
Dan kan een “niet wijzigingsbeding” in het convenant een oplossing zijn. Overleg vooraf goed met een ter zake kundige mediator of echtscheidingsadvocaat voordat je een dergelijk beding afspreekt.

Geen alimentatie, maar wel hypotheekrente-aftrek?
Dat is niet zonder meer mogelijk. Laat een fiscalist meekijken naar jullie afspraken op dit punt. hypotheekrente-aftrek

Afkoopsom alimentatie?
Leg goed vast waar de afkoopsom betrekking op heeft. Het is niet mogelijk een afkoopsom af te spreken als er geen alimentatieplicht is.

Alimentatie vooruit betalen?
Het belastingtarief waartegen de alimentatie-betaler kan aftrekken daalt de komende jaren naar uiteindelijk circa 37%. Vooruitbetalen kan een belastingvoordeel opleveren. Schakel een fiscalist in om te laten berekenen of dit in jouw situatie voordelig is.

Emigreert een van jullie beiden na de echtscheiding naar het buitenland?
Dit heeft gevolgen voor de aftrek alimentatie. Laat je op dit punt begeleiden door een fiscalist.

Alimentatie stopt als de alimentatieplichtige overlijdt.
Is er een slecht nabestaandenpensioen voor de alimentatiegerechtigde? Dan kan dit mogelijk gecompenseerd worden door de alimentatiebetalingen na het overlijden te laten doorlopen.

Overige fiscale en juridische aandachtspunten

- Hoe zit het met aanslagen en toeslagen?**
Maak je persoonlijke fiscale checklist via:
https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/nl/scheiden/content/checklist_scheiden
- Aangifte inkomstenbelasting gezamenlijk indienen**
In het jaar van echtscheiding kunnen jullie voor het laatst samen aangifte doen en gebruik maken van fiscale optimalisatie. Schakel een fiscalist in die jullie daarbij helpt, zodat jullie geen belastingvoordeel mislopen.
- Versobering aftrekposten (zoals alimentatie of lijfrenteverrekeningen)**
Doordat een aantal aftrekposten de komende jaren tegen een lager belastingtarief aftrekbaar wordt, kan het netto-inkomen van de betaler steeds lager uitkomen. Maak hierover afspraken die voor jullie passend zijn en leg deze vast in een convenant.
- Compleet vermogensoverzicht**
Een niet-opeisbare erfenis of kostbare kunst, is fiscaal onzichtbaar maar behoort mogelijk wel tot het te verdelen vermogen. Baseer je daarom niet alleen op de vermogensbestanddelen uit jullie aangiften inkomstenbelasting. Zo voorkom je dat je vermogen verzwijgt en de ander recht krijgt op het gehele vermogensbestanddeel.
- Verevening van pensioenrechten**
Via de website: www.mijnpensioenoverzicht.nl krijgen jullie inzicht in de opgebouwde pensioenaanspraken. Deze kan als basis dienen voor de verevening van de pensioenrechten.

Aandachtspunten ondernemer en directeur grootaandeelhouder (dga)

- Pensioen in de BV**
Pensioen in de BV afgekocht of omgezet in periode 2017 - 2019? Dan dient je partner gecompenseerd te worden. Hoe? Dat hebben jullie destijds vastgelegd in een compensatie-overeenkomst. Werd het pensioen afgekocht dan moet je de afkoopsom wellicht nog verrekenen met je partner; dit hangt af van hetgeen jullie hebben afgesproken in de huwelijks-/partnerschapsvoorwaarden.
- Waardering en belastinglatenties**
Is de onderneming gebaseerd op een onafhankelijke waarderingsrapportage? Neem geen risico met de waardering van de onderneming. Laat een onafhankelijke accountant of waarderingsdeskundige een waarderingsrapport opstellen.
- Opgepotte winsten**
Moeten deze tussen jullie gedeeld worden? Wat zeggen jullie huwelijkse (partnerschaps) voorwaarden hierover? Een niet-uitgevoerde periodieke verrekening van inkomen leidt niet automatisch tot het 50-50 verdelen van de opgepotte winsten. Schakel een ter zake deskundige in om jullie hierover te laten adviseren.
- Ter beschikking gesteld pand**
De fiscale gevolgen bij echtscheiding hangen samen met het huwelijksregime. Schakel een fiscalist in om deze gevolgen in kaart te laten brengen.

Rekeningcourant-verhouding

Hoe werd de rekeningcourant-stand opgebouwd? Privé-uitgaven? Financieringslasten voor de eigen woning? Ga na waaruit de schuld aan de BV is opgebouwd om te weten hoe jullie hier onderling mee om zullen gaan. Privé-uitgaven kunnen gezamenlijke huishoudkosten zijn, zodat het reëel is om de schuld met elkaar te delen. Hoe? Dit is afhankelijk hoe jullie zijn getrouwd, laat je naar behoren informeren door een echtscheidingsadvocaat.

Economische eigendom

Een vermogensbestanddeel kan juridisch in eigendom toebehoren aan (een van) jullie, maar economisch in de BV geadmistreerd worden. In jullie privé-vermogensopstelling is dit vermogen dan “onzichtbaar” omdat het op de balans van de BV staat. Overdacht van economische eigendom vond veel plaats in het verleden, om fiscale redenen. Als dit bij jullie speelt, zul je hier rekening mee moeten houden bij de verdeling van het vermogen.

Aanmerkelijk belang: verdeel op tijd

Heeft een van jullie of hebben jullie samen tenminste 5% van de aandelen in een BV en valt deze BV in jullie huwelijksgemeenschap? Binnen twee jaar na indiening van het echtscheidingsverzoek, kunnen de aandelen fiscaal geruisloos aan een van jullie toegedeeld worden. Een verdeling buiten de tweejaarstermijn brengt afrekening van inkomstenbelasting met zich mee. Leg de verdeling dus op tijd vast in jullie convenant.

Aandelen in een BV: vergeet de juridische levering niet

Aandelen in een BV die tot de huwelijksgemeenschap behoren en toebedeeld worden aan een van jullie, zullen ook nog juridisch aan diegene geleverd moeten worden. De statuten van de BV geven aan hoe deze levering geformaliseerd moet worden. Een notaris kan dit voor jullie regelen.

Disclaimer

Dit is het einde van onze checklist. Het is uitdrukkelijk geen uitputtende checklist en heeft louter een informatief karakter.

We hebben hiermee een eerste aanzet gegeven om voor jouw situatie te bezien of de belangrijkste zaken aan bod komen in jullie convenant. Jullie kunnen geen rechten ontleen aan deze checklist.